

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izveniši ponedeljke in dneve po praznikih, ter velja po pošti prejemati, za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gold., za pol leta 8 gold., za četrt leta 4 gold. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gold., za četrt leta 3 gold. 30 kr., za en mesec 1 gold. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kraje. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele za celo leto 20 gold., za pol leta 10 gold. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gold. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje od četrti-stopne petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr. če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska. Vsakokrat se plača štempelj za 30 kr. Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani na celovski cesti v Tavčarjevi hiši „Hotel Evropa“. Opravništvo, na katero naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Tavčarjevi hiši.

Palacky o Nemcih in Slovanih.

(Dalje.)

„Izcelegasrca obžalujem osode-polna sredstva in pota, katere je rimska kurija zadnji čas izvoliti in hoditi za dobro spoznala, da bi svojo avtoriteto branila in utrdila; obžalujem je, kot kalamiteto, ki se je brez potrebe na glavo nakopala, ne za katoliško cerkev in krščanstvo samo, nego za celo človečanstvo.“

V srednjem veku niso bile rimske inteligencije duševnemu življenju vsega svojega časa le kos, nego so bili i močnejše. Naše dni pa so jezuitje, ki imajo v Rimu odločno besedo omejeni menda na svoje kolegije in učilne sobe, in o duševnem povzdignjenji, ki se kaže v glavah cele inteligencije lajev (neduhovnov), niti slutenja nima. Ta čas, ko se neutrudeni duh preiskavanja bolj kot kedaj v vedno večjih krogih razširja o vseh prikaznih in razmerah, ki so njegovemu pogledu dohodni: ta čas stopiti proti njemu z orožjem iz najtemnejše orožnice srednjega veka je ravno tako neokretno kot brezvspešno in škodljivo početje. Škodljivo je, ker naše dni nove dogme silabusa in nezmotnosti niso pripravne tolikanj vero, nego bolj **nevero** vzbujati in razširjati. Jaz poznam vse, kar se mi more s stališča ortodoksije v tem ugovarjati, a v polemiko o tem se ne spustim*),

*) Vprašal bi pa vendar rad one, ki se sklicujejo na pozitivno božje razodenje, da-li neskončni svet, ki nas obdaja, da-li čudeži, ki jih narava vsak

ker vem, da bi bila ravno tako brezkončna kakor brezvspešna, kakor moje prepiranje z nemškimi liberalci. Omeniti pa sem moral stvar, da morem odločno dokazati, v koliko in zakaj moram liberalcem nekaj še pravo dati.

Kdo mi sme v zlo jemati, ako v silabu in v dogmi nezmotnostile prve naskoke in poskušnje vidim, srednjevečni dušni absolutizem zopet spraviti v veljavo in svobodnostna teženja našega časa sploh potlačiti?

Silabus negira prirojeno pravico človeka do svobode, preklinja vestno, učno in tiskovno svobodo in skuša državo tudi tikoma državljanske in politične svobode omejevati. Duševni arsenal pak, iz katerega zajema svoje opravičenje, ima tudi še druga orožja te vrste, ki se morebiti še v rezervi imajo. Eno najsilnejših med temi bi bil nauk, ki se je v drugi polovici XV. stoletja javno oznanoval, da je namreč papež božji neposredni namestnik na zemlji, in kdor njemu nij brezpogojno pokoren, nij le brezbožen, nego tudi božji sovražnik. — Jaz pa dobro vem, da je to od mene obžalovano teženje le anahronizem, ki časa duha ne vstavi niti ga spremeni, ki pa bode bode cerkvi sami končno le še bolj škodil. A ako ta neduh tudi ne zmaga in zmagati ne more,

dan pred našimi očmi dela, niso tudi neposredno razodenje božje za človečanstvo? ali se ne da tudi v posvetni zgodovini izpoznati božje vladanje? in da-li vse to ne govori ravno tako razumljivega kakor silnega jezika za vsako odprto glavo in vsako odprto srce? In ali more valjda bog v svojem govorjenji, v svojem razodenji biti soboj v protivju?

naredil bode ipak mnogo prepira in nedostatnosti; njegovi pripadniki, ultramontanci, bodo z delavnostjo to nadomestili, kar jim bode pri številu in moči manjkalo, žrtvovali se bodo za papeža ter bodo v družbo vsaj nemir prinesli. Država pak nema samo pravice, nego ima tudi dolžnost, da o pravem času misli na svojo varnost.*)

A kljubu temu ne morem si kaj, da obžalujem brezmerno sovraštvo naših liberalcev proti vsemu, kar se zove cerkev in je z njo v zvezi in da to obžalujem in karam še dosta bolj, kakor proti časovna zahtevanja rimske kurije. Ako vsakdanje deklaracije liberalnih časnikov in parlamentarnega odra proti duhovenstvu, kakor proti vsem onim, ki se pečajo s Kristovim naukom poslušam in premišlujem, pride mi nehoté misel, da so glavno zlo našega časa, da nij škodljivejšega poklica, kakor je oni verskega učitelja sploh, in da evangelij Kristov je strup, ki se mora skrbno posebno od šol odrivati, da se ga mladostni duhovi ne nalezejo. Kolikrat sem uže posebno ladanjske duhovnike na Češkem, ki so večidel omikani in človekoljubni, moral obžalovati, ki imajo trpeti od obeh nasprotnih si namér: po eni strani od rimske kurije, ki jim usljuje nove, nepotrebne, z njihovim prepričanjem nespojlive dogme, proti katerim glasno protestirati jim je prepovedano, — po drugi strani od vulgarne liberalizma naših dnij, ki jih preklinja ter odgovorne dela za stvari, pri

*) Ali čujete staročeha, vi pritlikovi „staroslovenski“ (ka-li) klerikalci, pravnarji in drugi slovenski farizeji?? Uredn. „Sl. Nar.“

Listek.

Ljubica Tizianova.

(Historična novela.)

(Dalje.)

Eden kavalirjev bil je Tizian, slikar. Sedel je na velicem, oblazinjenem stolu brez naslonjače in zdel se žareč radi neizmerne sreče, radostnega razpoloženja. Ta v črno-svileni podsuknjič in nalično nabarvani žametni plašč odeti, z rožami ovenčani umetnik bil je star kaceh štiri in trideset let — ženijalna, bradata glava polna ognja in kreposti. Piskal je včasi na kake dve pedi dolgo piščalko, na katere spodnjem konci bila je žveglasta odrtina.

Njegov sosed zrlje resno, skoro meianholično izpod gostega lavorovega venca, ki mu je venčal kraljevo čelo. Ta s čudežno ročnostjo lutnjo rabeč kavalir, katerega črno, iskrajoče oko se je izredno urno gibalo, bil

je naj večji prijatelj slavnemu slikarju, Ariosto, katerega slava je napolnjevala vso Italijo.

Krepko vzraščene, starejšega moža s popolnimi, dobro izraženimi potezami na obrazu zaznamoval je Tradenigo pazno poslušajočemu vojvodi kot kiparja Jacobo Lan-sonvota. Tik njega sedel je vitki, nežno smehljajoči se gospodar, vitez Pietro Aretino, katerega pazljivost se je skoro izključivo obračala na moža, ki je sedel na koncu mize na častnem sedežu.

Bil je to mlad mož s kratkimi lasmi in kratko brado z resnim skoro ponosnim obrazom in s stano vitim, malo da ne otrpnim prebajljivim očesom. Nosil je tamno suknjeno obleko španjskega kroja, imel krog vratu zlato verižico z medaljonom in na desnej roki žareč briljanten prstan. Bil je edini v družbi, katerega nepokrita glava nij bila ovenčana.

Na drugej strani resnega moža sedel je inostransk obraz s svetlo-črno ovčjo čepico

na ostriženej glavi in daleko čez prsa segajočo krasno, sinjo črno brado.

Bogato opravljeni strežniki in sluginje, zadnje kot očaralne vile podrepanimi, gornimi krili, dohajali so in odhajali i donáševali sadja in okrepčevalnih pijač.

Ogromen bakrenast svetilnik, kakoršne so izvrstno izdelovali v Antverpenu, razprostil je nad mizo svoje umetno zapletene panoge in okolo in okolo dvorane plapolale so barvene papirnate svetilnice, ki se čudokrasno razsvitljevale dragocene slike na stenah, predstavljajoče toržestvo (trijumf) Bakha in Venere.

Ariosto se vzdigne, zabrenka v strune svoje lutnje ter hoče peti.

— Moj gospod, pravi na koncu mize sedeč mož, ne zameri — kljubu, da si tako slaven pesnik, nijsi še nocoj ničesar improviziral.

Ariosto se priklone tako globoko, kakor mu to dovolita miza in njegov glasbeni stroj.

katerih so čisto nedolžni. Akopram s o tudi ultramontanski zeloti med njimi, katerih pa ne poznam, je njih število vendar sigurno majheno.*) — „Nedolžni mora veliko trpeti!“ ta pregovor se kaže resničnega osobito pri naših duhovnih.

Ako je duhovensko gospodstvo samo ob sebi zlo, — česar nikakor ne tajim, — bojim se vendar, da postane ono, kar se pri nas dandenes najbolj sili na njegovo mesto usesti, še veliko večji zlo: jaz mislim popolno nejevero, ki se rapidno razširja, in se zdaj sicer še s pripravnim ščitom brezverstva pokriva, a ki ne bode dolgo počakalo, pa se razkrije kot nevera, brezbožstvo, mnogobožstvo ali surov materijalizem ter povzdigne radikalni egoizem za največje in edino veljavno pravilo za življenje. Vsak pameten človek pa mora razvideti, da tam, kjer nij boga, tudi nij morale, ni kreposti ni greha, ni pravice ni krivice, ni sramnosti ni nesramnosti, da človek izgubi svojo največjo prednost, namreč prednost npravnega poklica in da mora postati sama bestija. In temu strašnemu nihilizmu služi liberalizem našega dné vedoma in nevedoma. Ali pa more država i potem obstati in cveteti, ako se človeški družbi odtegne vsa npravna podlaga? ako imajo egoistična poželenja in pohlepčnosti zanaprej določevati mejo dovoljenega in nedovoljenega? In ali nij duhovnostvo vsakega krščanskega veroizpovedanja, jaz nočem reči edini, a vendar najboljši in najizdatnejši pokrovitelj, varovalec npravnega človekovega poklica? ali torej nij tam, kjer svoj poklic izpolnjuje, prava podpora države in dobrotnica človečanstva? — Dobro cene dovtip, ki bi to hotel iz tega razloga negirati, ker so tudi nenravni duhovniki, — ta se mi ne zdi vreden, da bi se oziral ná-nj.

(Dalje prih.)

Politični razgled.

Notranje dežele

V Ljubljani 15. junija.

Dunajski *ultramontanski* organ priporoča duhovnikom naj nikar ne vzemo od vlade podpore ali Stremayrovih grošev.

*) Na Češkem. Pri nas pa je ogromna večina duhovenstva iz tacih zelotov. Uredn.

— O kakovem predmetu mi zapoveda slavni moj gospod pesen?

— Blex! odvrne odgovorjeni z lesketajočim očesom, naklonivši se proti z rožami ovenčani dami: Angelica, bellissima a maraviglia, si fa portare per arte magica in Levante!

Glasen plosk odmeva.

— Poprej pak dovolite po vrlo brabant-skem običaji pričeti verze s kapljico vina, pravi predsednik, povzdignivši čašo, v katero so dame metale rožne lističe. Naj živijo dame, pesniki in umetniki, vsi pošteni kavalirji, i kedar sta meščan in ratar udeležila se moje napitnice, potem ne zabite tudi nas kneze in boljare oblagodarovati sè slavo in častjo! In tako nijsmo pozabili na nikogar.

— Pozabili ste, imenovati ovajene, na katerih zdravje pak pije Alfonzo d' Este, kriči vojvoda nastopivši s krepkim glasom, med tem, ko je z eno roko izdržil meč, a z drugo raz obraz odtrgal si krinko.

Brezimni priskoči in ustavi se med osupneno kvišku odskočivši goste in vojvodo,

Lepo! Ali še naši slovenski „gospodje“ naj-ultramontanskeji na vsem svetu, — bodo radi vzeli, denar je denar, kaj stavimo?

Med *Čehi* je popolnen razdor gotov. „Politik“ javka krokodilske solze, da narod nij edin itd. Ali baš od staročehov se nij niti en korak storil, da bi se bila edinost dosegla.

Vnanje države.

Srbski knez je za svojega zastopnika v Bukureštu imenoval državnega svetovaleca Petronjeviča na mesto Zukiča.

Francoski besni bonapartist grof La Croix je zaradi atentata na Gambetto obsojen na šest mesecev ječe, 200 frankov globe in poplačanje vseh sodnijskih stroškov. Drugi zaprti individui so dobili po osem dni do enega meseca zapora. Danes misli levi centrmu v narodni zbornici predlagati proklamiranje republike z Mac-Mahonom kot prezidentom na sedem let, in popolno ali nekoliko revizije republikanske ustave. Za ta predlog se bode terjala nujnost in nadejati se je podpiranja enega dela desnega centra; vendar se dvomi, da-li bode kaj vspeha.

Španjska vlada je, kakor se piše, sklenila, ako papež umrje, privilegij kasti-ljskih kraljev uporabiti, vsled katerega bode pri volitvi novega papeža intervenirala.

Dopisi.

Iz Celovca 12. junija [Izv. dopis.] (Vrbsko jezero; požarno društvo; celovška čitalnica; kmetijski listi, Trdnjava: poštne listnice; slovenski slovar.) Uže je nekaj tednov preteklo, odkar nijsmo ne ene vrstice iz naših krajev, čitali, zaradi česar denes jaz nekatere novosti poročati hočem.

Prve dneve meseca junija t. j. pred sedanjim slabim vremenom in pred točo, katera je tudi na Koroškem dva dneva zaporedoma divjala, smo imeli lepo, prav poletno vreme. in dostikrat so mnogoštevilne družbe peš in peljaje odrinile iz mesta, da se v krasno ležečej okolici narave radujejo in okrepijo. In tu imamo namreč posebno prednost od strani vodstev naših železnic, da idejo vsako nedeljo izredni vlaki po jako majheni ceni in to od Celovca proti severu do Št. Vida, kjer leže zanimivi in močno obiskani kraji: Vratna ves, Karnutograd, Gospa sveta in dalje zgodovinsko imenitna Ostrovia. Ravno tako ide izredni vlak od Celovca do Trbiža in nazaj,

katerega je, kakor se je dozdevalo, s svojim prosečim obrazom hotel odvrniti od pre-naglenega, krvavega početja.

Resno in dostojno vstopita Ordelaifi Tradenigo in Andrea Donato v dvorano, a se ne dotakneta krinke — čudoviti kontrast k sijajnej družini.

Tiziano takoj odskoči zapazivši vojvodo ter plane z leskajočim mečem v roki na prostor, kjer je bila na pol omedlela svečanostna kraljica, pred katero se — s plamtečim pogledom in razsrdeno odločnostjo v svojih potezah — postavi v zaščito.

— Ha! krične slikar, sedaj menim izpoznati čustva tega, ki se je do sedaj hvalisal z lažujvim lepotičjem kot Ferrare najplemenitejšega sina. Nazaj, vojvoda Alfonzo! Se-li ne sramujete prilomastiti v stanovanje kavalirja v društvu beričev, potem nemate povoda čuditi se vam posveti nalik fantalinom tam.

— Vecellio, obuzdi se! krične Tradenigo svarljivo. Ti bi, naprotiv vrlim plemenitašem, obžaloval svoje klevete!

za katero pot se mali znesek 2 gld. 40 kr. plača, in si pri tem v enem dnevu mnogo lepega ogleda, kakor: Predel, Podklošter, Beljak, Blatčansko jezero, Vrbo, Porečje itd. Najzanimivejši oddelek celega pa je in ostane prekrasno, v novjšem času ob bregih z mnogimi lepimi vilami okinčano in obrobljeno vrbsko jezero, katera je prava Medina Celovčanov in mnogih tujcev. Dosedaj je tu sprehajalce prevažaval parobrod, ki se je letos zaradi starosti in trohljivosti penzioniral, da napravi prostor novemu, velikemu parobrodu, ki se bode sedaj na akcije v Trstu nakupil in bode potem pričetkom julija zopet in to nekda šestkrat na dan prerezaval krasne vode našega jezera. Za poletno sesijo — posebno še nij povsem deževna — je torej dovelj preskrbljeno in marsikatero mesto bi si znalo v čast šteti imeti tako uredjene kraje za veselje in šetanje.

Znano bode marsikomu, da ima ravno Celovec kaj dobro uredjeno požarno društvo, katero si v resnici povsem zadostovati prizadeva. To društvo bode zadnje dni tega meseca praznovalo svojo desetletnico in ker bode ob enem šesti vzajemni zbor vseh koroških požarnih društev, ima biti ta svečanost posebno sijajna, zaradi česar se uže sedaj priprave delajo. Ali ne samo to društvo ima pravico letos desetletnico praznovati, temuč tudi celovška narodna čitalnica, katere odbor pa — ne vem iz katerih vzrokov — sedaj malo počiva in to sebi in reči v kvar. Pričetkom leta so sicer bele vrane tu in tam izrazovale se, da se ima ta dogodjaj svečano obhajati, ali sedaj, ko bi bil čas tega učinka je vse mirno, tiho in onemoglo, samo nazna-nilo se je, da se čitalnica iz prejšnjega stanišča preseli v novo stanovanje ležeče vstric slov. tiskarne, na trgu sv. Duha, v gostilni k zlat. jelenu. To tembolj tudi tu ponovim, ker more tam popotni Slovan, ki mu je volja najti narodnjake, zmirom enega ali drugega dobiti. Vam pa, slavni odborniki zakliknem „pazite, da se po, na ta način dalje trajajo-čem delovanju ob enem prilika in mogočnost dvajsetletnice ne izpodrine!“

Marsikdo poreče: „vi vendar le dobro živite, vse imate in še posebni časopis „kmetijski listi“, katerega vam na ljubo izdaja nemški odbor kmetijske družbe.“ To bi bilo

— Ordelaifi, kliče Pietro Aretino, podavši roko imenitnemu slugi signorije. Menim, da nijmate na misli, igrati ulogo pošasti čarovnika, katerega spremljate. Na vsak način se morate zanesti, da bodedo kot korenjaki branili krasotico, katero tako smelo napadate.

Kraljica v rožah se je osupnenosti okrepila; bliža se krepkim vedenjem vojvodi Ferrarskemu.

— Jaz ne potrebujem mečev, pravi veličestveno. V prsih Alfonza d' Este še biva blagodušnost, ki me bode dostojno varovala proti demonu strasti, kateri se je za nekaj trenutkov podal v naročje. Vojvoda, morete-li Lauro Cenci-jevo dolžiti besede, pogleda, iz katerih bi bili uvideli, da je nagnena vašej ljubezni, da bi vam bila s tem le naj manjša nada dovoljena imenovati jo kedaj svojo?

Alfonzo razprostre roki.

— O, bellissima! vsklikne padši na kolena, to baš je, kar me tira v obup. Ena utešilna beseda, eden mil, sočuten pogled bil

resnično, ko bi človek globlje ne pogledal za stranske kulise, katerih pa odkrivati mi nij volja; le to naj bode povedano, da so se ti listi, kakor se povsem kaže, zaradi tega ustanovili, da se skoraj gotovo usmrte. Dokazati se hoče potem, da nij ničesar treba za slovenskega kmeta, ker tako razume nemški (?). Skrivnosti odkrite in zakrite bi lahko natančno obelodanil gospod „podpodurednik“ ali pa „podpodpodurednik“, katera moža vsaj čutita za narod in vesta kaj je prav in kako ravnanje bi bilo pravo; med tem ko glavni urednik ne razume besedice ne slovenske in „podurednik“ ne more slovenskega stavka pravilno napisati, kar mu pa nij na sramoto, ker se ga nij učil. Jaz hočem le tu pristaviti, da gorenjski kmetje, od katerih so nekateri hoteli list za dober denar naročit in sprejemati, niso lista dobili, ker bi se na ta način število naročnikov pomnožilo, kar pa nij v smislu odbora kmetijske družbe, ki hoče, da se zahtevanje po listu manjša, vedno manjša in končno potihne. Dobro bi bilo, ko bi se v tej stvari glavnejši slovenski možje skupili ter sklenili, kaj se ima storiti, da se list na ta ali oni način ohrani in v resnici potrebi vstreže. Kje si odbor „Trdnjave“? Ne samo to temuč tudi na prvi pogled manjše stvari bi te morale zanimati in tu in tam k seji zbrati, tako na pr. novejša prikazen, o kateri je uže nekdo v „Slov. Nar.“ pisal, da se namreč dvojzračni poštni listi, nakaznice itd. ne izdajajo. To zahtevanje je v Beljaku izhajajoča „St. deutsche Post“ na kaj čudni način osmešiti hotela. Pravi namreč v eni zadnjih števil, da tako naš slovenski kmet ne razume „nove šprike“, in ne vé, kaj pomenijo slovenski napisi na teh listih ter poda potem kaj smešno primero, namreč: „post na po v muica“ in pridene vprašanje: kdo razume to? Mi odgovorimo: „Slovenec gotovo ne, pa tudi drugi narod ne k večjemu kak Japonec ali Kinež, katerih enega gotovo vi ali v redakciji ali v tiskarni sbranjenega imate.“

Končno naj še sporočim veselo novost, da se druga izdaja A. Janežičevega slovensko-nemškega slovarja, katerega se je po učitelju slovenskega jezika na celovški

gimnaziji gospodu Juliji pl. Kleinmajerju v sodelovanju z drugimi tu bivajočimi, zvedenimi Slovenci, povsem popravila predelala, in zdatno pomnožila, pridno dotiskuje in bode v drugi polovici meseca julija baje uže izšla in to v založbi družbe sv. Mohorja, katera v resnici najmarljivejše delovanje razprostira v korist in slavo naroda!

Domače stvari.

— (V ljubljanski kazini) je bil poslanec ljubljanskega birokratstva, katero pri nas odločuje ali dominira pri volitvah, g. dr. Schaffer zbral zadnjo soboto svoje „volilce“, t. j. izmed 700 s korespondenčnimi kartami povabljenih je bilo prišlo kakih 60 uradnikov in kaka dva neodvisna moža. Dr. Schaffer se je bil pridno pripravil in govoril je cele dve uri o vsem kar je bilo v državnem zboru. Iz vsega govora se je videlo, da dr. Schaffer sam je politično precej blaziran postal in ne zaupa niti vladi niti svoji nemški stranki v parlamentu dosti. Dalje je povedal, da je izvedel, da 15 let nij še upati dolenjske železnice. Za vladna kandidata Hočevarja in Dežmana so pa c. kr. uradniki in nemškutarji baš s tem agitirali, da so Dolenjcem gotovo železnico obetali. Zdaj pak vladni kandidat dr. Schaffer vse vladne agitatorje in nemškutarje tako na laž postavi? Uk za volilce.

— (Uradno-novinska inpertinentnost.) Naša „Laibacher Zeitung“, ki brez štempla in s cesarskim orlom na čelu izhaja, — sklepa v zadnji številki od 15. junija iz naše zadnje izjave, da bode novo slovensko „narodno društvo“ najprvo čisto narodne namene (rein nationale zwecke) dosegalo, ka se to ne bode vezalo z državno enoto in z načeli ustave, ter da bodo tedaj „zvesti privrženci ustave“ (vsakako so tu mišljeni višji c. kr. policaji) nam in še nerojenemu društvu na prste poudarili. — Torej čisto naroden Slovenec biti, to je c. kr. novinarstvu uže greh in se žuga narodnemu društvu, samo ker je narodno, s policijo ter obeta udarji „po prstih!“ —

V pred-zadnji izjavi c. kr. uradne „L. Ztg.“ je bilo govoreno nasproti nam o zadržanji „nemške“ stranke v naši slovenski deželi, o neki narodni, t. j. nemški o-narodni stranki. Zdaj pa c. kr. list narodnost sploh za političen greh proglašuje? Ne vemo ali imamo tu nov program naše slavne vlade pod ženinjalnim gospodom šefom Metternihom, ali pa le oficijozno žurnalistično breztaktnost pred soboj. Bodi eno ali drugo, v konstitucionalnem življenju je taka taktika, najmežje rečeno, originalna.

— (K preganjanju ljubljanskih poštnih uradnikov.) Naši klici o silovitosti proti slovenskim poštnim uradnikom niso bili zastoj. Tržaški poštni direktor Lama je nanagloma penzioniran, t. j. odstavljen. Uzrok je njegovo netaktno ravnanje s poštnimi uradniki v Ljubljani. Torej brezpostavno, na gole denudicije oslanja joče se teroriziranje vendar ne gre še. A stvar še nij pri kraji. Še se bo o tem govorilo na pravem mestu.

— (Ljubljanski tiskarji) so v soboto pri svojem mesečnem zboru z absolutno večino glasov sklenili, da napravijo letos veselico na čast „Gutenberga“ v ožjem krogu in sicer brez maše.

— (Iz Vipavske doline) se nam piše 14. jun.: Huda burja je od 13. na 14. tega meseca tukaj neizrečeno mnogo škode naredila. Vse je kakor omlačeno snopovje. Trte je vse polomila, tudi vse drevje, posebno črešnje, ki so ravno zorile. Nanos je bil 14. t. m. zjutraj ves bel. Nadejali smo se dobre letine, pa žali bog vse je proč. Žito je burja vse polomila.

— (V Starem trgu pri Ložu) je razpisana učiteljska služba s 400 gld. letne plače. — Učiteljice, ki podučujejo v ročnih delih, imajo prednost.

— (Ali je liberalizem kriv?) da so suroveži učitelja iz Žabnice pri Loki ponoči smrtno ranili, kakor so naši klerikalni listi izvedeli? Nij vrag, kajti bolj trejtalnega in klerikalnega kraja nij pod solncem nego je oni.

Razne vesti.

* (Plavajoč otok) 150 oralov velik, se nahaja v sadavgaskem jezeru v Vermontu; na njem je veliko vsakovrstnih lepih in dobrih jagod, in tudi drevesca, ki so po 15 čevljev visoka. Ribe se love tako, da se izvrti luknja v zemljo, pa se zajemajo z dolgimi korci. V Floridi je več takih plavajočih otokov, kakor tudi v mehiških jezerih.

* (Bolnica.) Neka zelo občutna bogata ženska, ki je mislila, da je bolna, je šla v toplice v Ems. A preden je tja odpravila se, je prosila svojega zdravnika, naj onemu v toplicah njeno bolezen dobro popiše. Mož jej res spiše pismo, ter ji ga da. Ženske so pa zvedave. Tako je tudi ta na potu odprla pismo, da bi videla, kaj zdravnik o njeni bolezni sodi. V pismu je bilo pisano sledeče: „Ljubi gospod kolega! Jaz vam pošiljam ženskega pavijana, ki je z vsemi slabostmi svojega spola obdarjen. Le dobro obdelajte to zverino. Zdrava je kakor nosorog, in njena mošnja je strašno polna.“ Ko ženska pismo prebere, pade v omotico. Kaj se je pa dalje zgodilo, nij še znano.

* (Lepo rečeno.) Amerikanski list „Golden Globe“ je nehal izhajati, ker je redaktér „zginil“. Da je zginil, oznanil je v zadnjem listu njegov tovariš tako-le: „Naš urednik je zginil. Na zadnje so ga videli stati pod nekim drevesom, pri katerem je par mož za vrv vlekel.“

bi mi dal kreposti dovolj, vašo izgubo ceniti više, nego vso mojo pozemeljsko srečo...

— Vstanite, moj vojvoda! reče mu Laura Cenci. Ne skrunite se z besedami, s katerimi vas je navdahnul neprijatelj istine. Ne žrtvujte malika, ampak vrnite se kesno k pravej boginji vašega srca. Ne morete-li meriti z vašo turobnostjo po izgubi dame, katere čutstva niso bila nikdar vaša, globoki jad, ki besni v prsih one, ki ima pred bogom in ljudmi naj svetejše pravo na vašo srece? Poljubite nje rokavico, ki jo imate za klobukom, in podajte mi vašo roko kot prijatelj a ne kot preganjalec. . . Če ne, vojvoda, vedite, da se vam bode zabilježilo, plemenito rojeno hčer benečansko poditi, kot bi bila hostna srna.

— Govori le o sebi, dona Laura, kliče Alfonzo d' Este in pusti mrtve pri miru. Tvoje oko razodeva drugo, krasnejšo pesen blaženstva, kot ono Lavre Eustochio. . .

— Ha, lažnjivec! krikne brezimni, krinko raztrgavši in pokazavši čarobno, a blede lice mlade devojke. Tu stojim v obleki, ki je sramežljivosti mojega spola v porog; odvrkla sem slavo, da bi sledila tebi, a ne, da

bi tebe kedaj k meni priti privabila timveč, da te varujem zločinstva, katere baš nameravaš.

Osupnen stopi vojvoda na stran.

— Ti tu? upraša vojvoda z ognjenim pogledom, med tem ko njegova desnica nehote išče držalo meča.

Resni, bradati mož v ovčjej čepici, ki je bil knezu naj bliže, vstane ter ga prime za roko.

— Kdo si ti? zaupije Alfonzo, ki je glede načina, s katerim se je tujec njemu nasproti vedel, malo da ne okamenel.

— Jaz sem mož, ki te varuje sramote, da ne izdržiš meča proti dami, odvrne počasno, a krepko orijental. Ako ti je ležeče na mojem imeni, vedi, da je knez, nalik tebi, ki je dotaknil se tvoje roke. Jaz sem Ahmed Geraj, gospodar Kerzoneza, eden sinov pokolenja Batu-Khana.

Alfonzo meri ga s ponosnim, divjim očesom.

— Neverni, Fatar je vreden deležnik izdajalstva kristijanskega mu odvrne.

(Dalje prih.)

Poslano.

Vprašanje do c. kr. poštne urada v Bledu, oziroma c. kr. poštne ravnateljstva v Trstu. — Pri c. kr. poštne uradu v Bledu je nedavno vzel gospod Trojar nekoga meni po imenu neznanega ekspediterja v službo. — Tega moža ošabnost pa tako daleč sega, da se je drznil mojega sina Franja, ki je v petek 12. t. m. prinesel paket za oddajo, grobo odpraviti rekoč mu: „naj jutri pride“. Drugi dan zopet prinese Franjo paket želeč ga oddati, ali v novič prišel je zastoj in zarenčal mu je mogočni ekspediter: „naj popoldne ob 3. uri prinese svojo stvar.“ Tretjič nesel sem pa paket sam, ter ga z veliko težo oddal požrši mnogo grobostij.

Stavim torej vprašanje do c. kr. poštne urada v Bledu, oziroma c. kr. poštne ravnateljstva v Trstu: so-li veljavne predpisane uradne ure od osmih do dvanajstih dopoldne in od treh do šestih popoldne za vsakega brez razločka in vsakovrstne pošiljkatve, ali ne? Ima li ekspediter dovoljenje nad strankami renčati in ošabno odganjati jih, ali ne?

Josip Ambrožič,
podobar.

V Bledu 13. junija 1874.

Poslano.

Slavnemu c. kr. poštne uradu v Ljutomeru.

Povsod po Slovenskem se dobivajo po poštah razne poštne tiskovine s slovenskim tekstom, le naš poštni urad takih uže dolgo časa nema, da si je bil ekspeditor od poudinih strank uže večkrat v tej zadevi naprošen. Denes to prošnjo še enkrat javno ponavljamo; ako ne bo to pomagalo hočemo se pri poštni direkciji v Gradcu pritožiti.

V Ljutomeru 12. junija 1874.

Več slovenskih strank.

Poslano.

Vsem bolnim moč in zdravje brez leka in brez stroškov po izvrstni

Revalescieri du Barry

v Londonu.

Vsem trpečim po izvrstni Revalescieri du Barry, katera brez porabe leka in brez stroškov sledeče bolezni odstrani: bolezni v želodci, v živcih, v prsih, na pljučih, jetrah, žlezah, na sliznici, v dušnjaku, v mehurji in na ledvicah, tuberkole, sušico, naduho, kašelj, naprebnost, zapor, drisko, nespečnost, slabost, zlato žilo, vodenico, mrzlico, vrtoglavico, naval krvi, šumenje v ušesih, medlico in bljevanje krvi tudi ob času nosečnosti, scalo silo, ožotnost, sušenje, revmatizem, protin, bledico. — Izpisek iz 75.000 spričeval o ozdravljenjih, ki so vsem lekom kljubovali:

Spričevalo št. 74.670.

Na Dunaji 13. aprila 1873.

Sedem mesecev je sedaj, ko sem bil v najobupnejšem položaju. Bil sem bolan na prsih in živcih, tako da sem od dneva do dneva vidno ginéal in vsled tega dalj časa nisem mogel se učiti. Slišal sem o Vašej čudovitej Revalescieri, rabil sem jo in Vas morem zagotoviti, da se čutim po enomesečnem vživljanju Vaše tečne in zlahtne Revalescieri popolnem zdravega in okrepanega, tako da morem, ne da bi se tresel, pisati. Napoten sem tedaj, vsem bolnim to razmerno jako dober kup in okusno zdravilo kot najboljši lek priporočati in ostajem Vaš udani

Gabriel Teschner,
slušaatelj javnega višjega
trgovinskega učilišča.

Spričevalo št. 73.668.

Mitrovič, 30. aprila 1873.

Hvala izvrstnej moki je moja sestra, ki je na nervoznem glavobolu in nespečnosti trpela, po porabi 3 funtov na potu k boljšanju. Ob enem si dovolim, Vas uljudno prositi, da mi na pošto povzete 1 funt Revalescieri navadne sorte, poleg razločnega poduka za rabo te moke pri otrocih 8 tednov starih pošljete.

S spoštovanjem

Nikolaj G. Kostic.

Spričevalo št. 73.704.

Philep, pošta Holešan na

Moravskem 7. maja 1873.

Ker mi je od Vas že davno prejeta Revalescieri du Barry pošla in je za mojo želodčno slabost in neprebavljivost dobro in splošno zdravilo, Vas prosim, da mi od prave Revalescieri 2 funta na povzete kakor hitro je mogoče pošljete.

Spoštljivo udani

Jožef Rohaček, gozdar.

Tečnejši kot meso, prihrani Revalescieri pri odraslih in pri otrocih 50krat svojo ceno za zdravlila. V plehastih pušicah po pol funta 1 gold. 50 kr., 1 funt 2 gold. 50 kr., 2 funta 4 gold. 50 kr., 5 funtov 10 gold., 12 funtov 20 gold., 24 funtov 36 gold., — Revalescieri-Biscuiten v pušicah 2 gold. 50 kr. in 4 gold. 50 kr. — Revalescieri-Chocolatée v prahu in v ploščicah za 12 tas 1 gold. 50 kr., 24 tas 2 gold. 50 kr., 48 tas 4 gold. 50 kr., v prahu za 120 tas 10 gold., za 288 tas 20 gold., — za 576 tas 36 gold. — Prodaje: Barry du Barry & Comp. na Dunaji, Wallfischgasse št. 8, v Ljubljani Ed. Mahr, v Gradcu bratje Oberanzmeyer, v Innsbriku Diechtl & Frank, v Celovcu P. Birnbacher, v Lenci Ludvig Müller, v Mariboru F. Koletnik & M. Morić, v Meranu J. B. Stockhausen, kakor v vseh mestih pri dobrih lekarnah in specerijskih trgovcih; tudi razpošilja dunajska hiša na vse kraje po poštah nakaznicah ali povzetjih.

Tuji.

15. junija:

Evropa: Truden iz Trsta. — Tomašič, inženir iz Prage. — Lasser, glavni kasir iz Idrije. —

Bros, inženir iz Prage. — Lavig z gospo iz Prusije. — Batist z družino iz Trsta.

Pri Slonu: Matelič z Dunaja. — Lubieinsky iz Rusije. — Reihel iz Bistre. — Seicht z Dunaja. — Vogel s Stajerskega. — Pogledič, Stampa, trgovec iz Zagreba. — Ghezso, brodnik, Berle iz Trsta. — Oppel major, Grkman iz Vrhnik. — Schlesinger z Dunaja.

Pri Malič: Švareel c. kr. major iz Gradca. — Videc, potnik z Dunaja. — Mandel, zdravnik iz Trsta. — Krsnik iz Kočevja. — Penker, trgovec z Dunaja. — Haupt, posestnik iz Štrosinka. — Seligman iz Monakovega. — Wimer, Prosenjak, Neuman, Flukner, potniki z Dunaja.

Dunajska borza 15. junija.

Enotni drž. dolg v bankovcih	69 gld.	45 kr.
Enotni drž. dolg v srebru	74	85
1860 drž. posojilo	108	—
Akcije narodne banke	988	—
Kreditne akcije	219	—
London	111	85
Napol.	8	93 1/2
Srebro	105	75

Pred sleparstvom se svari!

Med mnogimi naznanili, posebno za ure, merijo marsikateri na to, pokrajinske prebivalce preslepiti. Naj se vsak varuje z lastnega dobička takšne ure kupiti, za katere firma prodajalca ne dá dovoljne garancije. Pri meni kupljene ure se vsak čas ali izmenjajo ali nazaj vzamejo, dokaz najstrogeje solidnosti!

Neverjetno, pa resnično!

Za 1 gl. 50 kr. in 1 gl. švicarska moderna porcelan-email-ura, z lepimi seljankami koristna za vboge in bogate, z enoletno garancijo.

Za 9, 10, in 11 gl. prava angleška, srebrna cilindrična ura, s čisto talmi-verižico, z medaljonom, etuijem, ključem in 5letnim garantilnim listom, in z rezervnim urnim steklom vred. Taiste krono-časomerne ure, najfinejše v ognji pozlačene samo 12 gld. 50 kr.

12 in 15 gl. velja praktična, dobra in čista remontoirna ura, tako zvana cesarska ura, ki je najboljša delo, kar se more misliti; zdravnikom in p. duhovnikom itd. se te ure ne morejo dovolj priporočati, ker so očitni dokazi, da takšna trpežna ura niti za sekundo zaiti ne sme.

Za 15 in 18 gl. se dobijo moderne vojaške ure, lahke, lične, poleg tega jako elegantne in okusne, in kar je glavna reč, zelo natančno gredo in so po čudno niski ceni; k takej uri dobi vsaki imitirano srebrno urno verižico po modernem fazonu z ključem, etuijem, medaljonom in 5letnim garantilnim listom.

Samo 12 in 15 gl. srebrna cilindrična ura, s pravim zlatim obročem na skok, močnim kristalnim steklom, z verižico in medaljonom iz talmi-zlata in garantilnim listom vred.

Samo 15 ali 20 gl. prava angleška srebrna siderna ura, savonete z dvojnimi pokrovom, najfinejše gravirana, s pravo talmi-zlato verižico in garantilnim listom vred.

Samo 13 gl. prava angleška, srebrna in v ognji pozlačena kronometer-ura z verižico, medaljonom iz talmi-zlata, usnatim etuijem in garantilnim listom.

Samo 14 gl. taista, znamenito finejša, z orijentalnim kašipotem.

Samo 16 ali 17 gl. prava angleška Prince of Wales-remontoarna ura, najmočnejšega obsega, s kristalnim steklom, kolesjem iz nikla v pravem, čistem talmi-zlatu: te ure imajo celo pred družimi to prednost, da se brez ključa navijajo; k takšnim uram dobi vsaki talmi-zlato verižico z medaljonom in garantilnim listom vred zastoj.

Samo 13 gl. prava angleška ura iz čistega talmi-zlata, cilindrična, nove fazone, z dvojnimi kristalnim steklom, in se tudi kolesje vidi, ko je zaprta, s talmi-zlato verižico, z medaljonom in garantilnim listom vred.

Samo 14 ali 17 gl. celo majhna ura za gospe, iz pravega srebra in prav pozlačena, s pravo talmi-zlato verižico okolo vrata in garantilnim listom vred.

Samo 18 in 20 gl. prava angleška najfinejša v ognji pozlačena srebrna kronometerna ura z dvojnimi pokrovom, najfinejša emailirana, s fino verižico iz pravega talmi-zlata, medaljonom in garantilnim listom vred.

Samo 18 ali 20 in 25 gl. najfinejša prava angleška siderna ura, na 15 rubinov, z najfinejšo verižico iz talmi-zlata, medaljonom, usnatim etuijem in garantilnim listom vred.

Samo 20 in 25 gl. srebrna remontoarna ura, se brez ključa navija, s talmi-zlato verižico in medaljonom vred.

Samo 23, 25 in 27 gl. zlata ura za gospe z verižico, medaljonom in garantilnim listom vred.

Samo 30, 35 in 40 gl. prava angleška srebrna remontoarna ura z dvojnimi pokrovom, garantovana in patentovana.

Samo 35, 45 in 50 gl. prava angleška zlata siderna ura s kristalnim steklom.

Samo 60, 75 in 100 gl. fina zlata remontoarna ura s kristalnim steklom, 105 in 115 gl. z dvojnimi steklom.

Samo 200—300 gl. pravi angleški kronometer, z remontoarom, dvojnimi pokrovom in kristalnim steklom.

Razen tega vse kje drugod ali od kogar drugega razglašene ure ceneje.

Delavnica za poprave ur.

Stare ure, večkrat dragi družinski spominki, se popravljajo in ponavljajo. Cena poprav s 5letno garancijo gl. 1 1/2, gl. 3, 5 do 10 gl.

Pismena naročila

se na pošto povzete ali pošiljatev zneska v 24 urah izvrše. Na posebno zahtevanje se pošiljajo tudi ure in verižice na povzete na izbirko in se za neobdržano denar nazaj pošlje. Moje cene so vedno nižje kakor najnižje povsod in jaz stojim s svojimi terjatvami na visocini časa.

Vsi, ki si nove ure naročiti želé,

Vsi, ki stare ure za nove zamenjati hočejo, so prošeni, se na mojo firmo obrniti.

Philipp Fromm,

Uhrenfabrikant, Rothenthurmstr. 9, Wien.

Naslov naj se dobro zapomni.

Izvrstni zastopniki za dežele se iščejo.

